

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 10 februari 1965.

B.V.D.

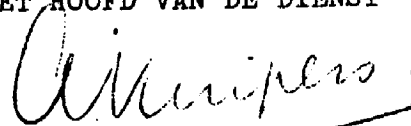
No. : 771.152

Bijl. : 1

Betr. : Niet-extremistische
groeperingen.

Ten verfolge op mijn schrijven d.d. 31 december 1959 nr. 520.472 (voor sommige verbindingen schrijven d.d. 18 februari 1960 onder gelijk nummer) en de daarop gevolgde brieven doe ik U hierbij toekomen enkele wijzigingen en aanvullingen van het daarin behandelde.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Drs. A. Kuipers

Aan:
Alle Verbindingen

Algemene Nederlandse Vredesactie (ANVA)

Op de in oktober 1964 gehouden jaarvergadering werd het bestuur als volgt samengesteld:

Mr. J.H. van Wijk (Haarlem) voorzitter.
Mej. T. Koster (Haarlem) secretaresse/administratrice.
C. Zander-de Wilde (Amsterdam) penningmeesteresse.
M.J. Meijers (Amsterdam)) leden.
W.J. Jong (Heemstede))

Ook in het afgelopen jaar was de activiteit gering. Ter vergadering spraken in verband daarmee sommigen zich uit voor een eventuele fusie met andere groeperingen.

Het maandblad "Vredesactie" is het enige middel dat de ANVA ten dienste staat voor het verschaffen van voorlichting op het gebied van pacifisme en dienstweigering. Het heeft een oplage van ± 1500 ex. Het aantal lezers beweegt zich in een steeds dalende lijn.

Mede met het oog daarop werd de redactie van "Vredesactie" uitgebreid met een aantal jongeren. Deze bestaat thans uit:

H.A. Brunia (Rotterdam).
N. Faber (Amsterdam).
W.J. Jong (Heemstede).
P. Kretschmar (Utrecht).
Kl. Tol (Amsterdam).
A. Visser (Amsterdam).
Mr. J.H. van Wijk (Haarlem).

Werkgroep voor de vrede (Limburg)

Deze voormalige ANVA-afdeling is sinds 1963 een zelfstandige vredesgroep. De groep is aangesloten bij de WRI (War Resisters International).

Het in "Vredesactie" van oktober 1964 opgenomen jaarverslag wekt de indruk van een tamelijk actieve groep.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

Pater drs. B.J. Dodenbier S.M.A. (Aalbeek) voorzitter.
Mej. A. Gootjes (Heerlen) penningmeesteresse.
Mej. C. Molenaar (Brunssum) secretaresse.

War Resisters International (WRI)

Op zijn in augustus 1963 te Stavanger in Noorwegen gehouden 3-jaarlijkse conferentie heeft de radicaal-pacifistische War Resisters International (WRI) zijn afwijzend standpunt inzake samenwerking met de Wereldvredeesraad (WVR) prijs gegeven.

Ondanks fundamentele verschillen tussen beide organisaties achtte men thans samenwerking op bepaalde punten mogelijk en het opnemen van contact terzake gewenst.

Uit een met het oog op de bespreking met de Wereldvredeesraad door de WRI uitgegeven verklaring blijkt dat deze de verdeeldheid van de vredesbeweging als een zwakke plek beschouwt en daarom opnieuw de mogelijkheden van praktische samenwerking wil onderzoeken.

Gememoreerd wordt dat de WRI de laatste jaren gepoogd heeft een nauwere relatie tot stand te brengen, dat in juli 1959 een 4 man sterke WRI-delegatie Oost-Berlijn bezocht voor gesprekken met de Oostduitse Vredeesraad, dat leden van bij de WVR aangesloten vredescomité's te Stavanger als waarnemers aanwezig waren en dat Trepeszinsky en dr. Tomko, respectievelijk van de Poolse en de Tsjechische Vredeesraad, zich namens hun organisaties uitspraken voor nader contact met de WRI.

Volgens "Peace News", het orgaan van de Engelse WRI-sectie, zijn vertegenwoordigers van WRI en WVR tijdens de op 3 en 4 oktober 1964 te Ostende gehouden besprekingen het eens geworden over een gemeenschappelijk plan de campagne.

Een na afloop gepubliceerde verklaring noemde als een der eerste taken: het voeren van actie tegen de oprichting van een multilaterale kernmacht. De oprichting hiervan te beletten beschouwde men overigens niet als einddoel, doch slechts als onderdeel van een campagne, die er op is gericht een verdere spreiding van kernwapens te beletten, de ontspanning in Europa te bevorderen en zodoende uiteindelijk de ontbinding van de militaire machtsblokken mogelijk te maken.

In 1966 zal, onder auspiciën van de WRI, de WVR en andere internationale organisaties, in Polen een studie-conferentie worden gehouden over het onderwerp "Opvoeding voor een wereld zonder oorlog".

De WVR-vertegenwoordigers te Ostende verklaarden zich in beginsel bereid, deel te nemen aan de door de WRI in 1966 te houden wereld-conferentie over geweldloosheid en spraken de hoop uit dat de WRI vertegenwoordigers zou sturen naar het in 1965 te houden WVR-congres.

De Derde Weg

Het bestuur van deze vredesbeweging werd op de in juni 1964 gehouden algemene vergadering als volgt samengesteld:

Prof. dr. G.J. Geers (Groningen) voorzitter.

I.M.H. v.d. Wal-Svensson (Hoogkerk) secretaresse.

D. Hoekstra-de Jong (Groningen) penningmeesteresse.

J.A.M. Engels (Leiden).

Ds. P.J. de Ridder (de Wilp).

A.A. de Groot (Arnhem).

Tj.R.P. Bijlsma (Amsterdam).

De Derde Weg blijft een kwijnend bestaan leiden. De twee nog bestaande afdelingen Groningen en Den Haag - laatstgenoemde werd pas in 1963 opgericht - zijn weinig actief.

Voor het propageren van haar doelstellingen lijkt de beweging dan ook wel grotendeels aangewezen op haar maandblad "De Derde Weg". (Oplage: 900 exemplaren, waarvan \pm 500 bestemd voor leden/abonnees en het resterende aantal voor propaganda-doeleinden.)

Socialistische Jeugd van Nederland (SJ)

De in mei 1960 opgerichte Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) hield in oktober 1964 zijn vierde congres. Het belangrijkste punt van de agenda was een resolutie waarin werd aangedrongen op actie van alle vooruitstrevende krachten tegen "kapitalistische uitwassen en reactio naire activiteiten". Daartoe rekent men o.m. speculatie in bouwgronden en andere onroerende goederen, toenemende welstandsverschillen tussen de arbeidende massa en de ondernemers, de voor 1965 aangekondigde loonstop en de oprichting van een multilaterale kernmacht (MLF). De overgrote meerderheid van het congres ging met de resolutie accoord. Ook werd besloten om contact te zoeken met het (communistische) Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV). De SJ wil daarmee een bijdrage leveren tot het samengaan van alle linkse jeugdorganisaties.

De SJ is een kleine organisatie, die thans ca 200 leden telt. Er zijn afdelingen in Amsterdam(2), Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Begin 1964 werd een vriendenkring rond de SJ opgericht, genaamd "Pijlers". Deze bescheiden groep van medestanders verleent financiële steun aan de SJ.

Op het congres van oktober 1964 werd een nieuw hoofdbestuur gekozen, dat bestaat uit:

Tine Uylenburg-van Tijn, voorzitter	Amsterdam
Willie Maurer, organisatie-secretaresse	Amsterdam
Paul Groenendaal, pers- en propagandasecretaris	Amsterdam
Gien de Haan, internationaal secretaresse	Amsterdam
Rob de Lange, financieel secretaris	Rotterdam.

Werkgroep Informatie Cuba

Deze werkgroep blijft haar werkzaamheden, vnl. bestaande uit het geven van voorlichting over Cuba, voortzetten.

Sinds ongeveer een jaar wordt het Informatie-bulletin ook verspreid in het Vlaams-sprekende deel van België, zulks als gevolg van een bespreking met het Vlaamse secretariaat van de Belgisch-Cubaanse Vereniging. In België was n.l. wel veel materiaal over Cuba in het Frans en Engels, maar niet in het Nederlands verkrijgbaar. Het bulletin bevat hiervan thans ook berichten en bijdragen uit België. Van de totale oplage van ongeveer 700 stuks zouden 200 exemplaren in België worden verspreid.

Blijkens een mededeling in het september-nummer van het bulletin richt de Werkgroep haar aandacht in de eerste plaats op Cuba, maar daarnaast ook op de andere Latijns-Amerikaanse landen.

Er bestaat uiteraard, het komt in het Informatie-bulletin meermalen duidelijk tot uiting, contact tussen de Werkgroep en de Cubaanse Ambassade in Nederland. Deze was het ook, die het PSP-Tweede Kamerlid mr. G.H. Slotemaker de Bruïne en het lid van de Werkgroep, tevens PSP-lid, drs. S.J. Bosgra, uitnodigde als gasten van de Cubaanse regering de 1 mei-viering in Havana bij te wonen. Eerstgenoemde gaf in het Informatie-bulletin en in het PSP-orgaan "Bevrijding" van 4 juli 1964 een samenvatting van zijn aldaar opgedane indrukken.

Comité Zuid-Afrika

Dit comité voerde in april en mei 1964, in samenwerking met het Studentencomité Zuid-Afrika (Stucoza), een boycot-actie tegen de invoer van uit dat land afkomstige producten. Van het voornemen daartoe werd mededeling gedaan aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

- 5 -

In juni daarop trachtten vertegenwoordigers van een groot aantal, in hoofdzaak studenten- en jongerenorganisaties (waaronder ook het Stucoza), tevergeefs een adres aan te bieden aan de ambassadeur van de Republiek van Zuid-Afrika. Deze werd daarin verzocht zijn invloed aan te wenden opdat de in het Rivoniaproces uitgesproken vonnissen niet ten uitvoer zouden worden gelegd, zulks ter voorkoming van een verdere heilloze toespitsing van de verhoudingen in Zuid-Afrika. (Opm.: Dit proces ontleende zijn naam aan de gelijknamige buitenwijk van Johannesburg, waar in 1963 de politie een inval deed in het hoofdkwartier van de militante nationalistische organisatie Umkonto Sizwa (Speer van de natie).

De leiders Nelson Mandela en Walter Sisulu werden in 1964 met 6 anderen veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf terzake sabotage en pogingen tot omverwerping van de regering Verwoerd.)

In oktober drong het Comité er bij de Nederlandse delegatie voor de 19e zitting van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties op aan, al het mogelijke te doen om de beëindiging van de apartheid te verwezenlijken. Ten behoeve van de delegatieleden had het Comité een documentatiemap over dit vraagstuk samengesteld.

Het Algemeen Bestuur van het Comité Zuid-Afrika bestond in 1964 uit de volgende personen:

Dr. J.J. Buskes - erevoorzitter	B. Buddingh
Drs. J.J. Voogd - voorzitter	Mevr. E. van de Ham-Hilsum
H.J. Holtslag - secretaris	C. Houwaard
R. Wijkstra - penningmeester	Ds. H. Huting
Chr. van Draanen - voorzitter Stichting Studentencomité Z.A.	Dr. H.M. Kuitert
Mej. dra. J.A. van den Boogerd - secr.sse Stucoza	Dr. H.M. Matter
Dr. E. Nordlohne - lid dagelijks bestuur	Mr. D.H.M. Meuwissen
Drs. E. van Thijn - lid d.b. en redactie- lid Informatie Bulletin	Drs. F.M. Moll
Drs. F. de Vries - lid d.b.	P.J. Oud
Mej. dra. F. van den Burg - redactielid	Dr. K.L. Roskam
J. van den Doel - redactielid	Dr. J.W. Schulte Nordholt
	J. Suasso de Lima de Prado
	w.p.
	H. Wielek

- 6 -

Vormings- en trainingscentrum voor geestelijke weerbaarheid en geweldloze actie

Dit in het najaar van 1963 opgerichte centrum beoogt: vorming en training in geestelijke weerbaarheid en geweldloze actie gestalte geven door het organiseren van cursussen.

De over zeven weekends verdeelde cursus 1965 behandelt de "geweldloosheid in conflictsituaties" en heeft drie onderdelen, n.l. informatie (o.m. over burgerlijke ongehoorzaamheid), bezinning en training. De training zal plaatsvinden aan de hand van zo reëel mogelijk voorgestelde situaties, b.v. een arbeidsconflict.

"Milita Christi" van 28 november 1964 vermeldt als Algemeen Bestuur:

Drs. E.A. Huisman (Zwolle) voorzitter

Mevr. L. Boetes-Ridder (Heilo) secretaresse

H. Caspers jr. penningmeester

H. Amptmeijer)

H. Baarslag (Rotterdam))

Pater drs. A.G. Dekker o.p.)

C. Hoek (IJmuiden)) leden.

J.W.C. Onderstal (Arnhem))

Ir. J. Ouweltjes (Heilo))

Drs. C. le Pair (Leiden))

Comité 29 november 1962

Het comité van deze naam werd opgericht naar aanleiding van de berechting, op 29 november 1962 te 's-Gravenhage, van 123 jeugdige demonstranten, die op 30 juni van dat jaar aldaar een geweldloze zitactie tegen de atoombom hadden gehouden.

Het Comité wilde tegen deze berechting protesteren. Verder deed het Comité o.m. van zich spreken door enkele demonstraties tegen de opslag van kernwapens in ons land, een demonstratie tegen de deelneming van een Portugees militair orkest aan de NATO-taptoe te Amsterdam (in 1963) en door zijn agitatie tegen het Carlisme.

Het Comité legde tot dusver bij al zijn activiteiten de nadruk op het beginsel van de geweldloosheid.

Tot de adherenten van het Comité behoren verschillende bekende figuren, met name van pacifistische, maar ook van anarchistische en

- 7 -

trotzkistische huize. Dit laatste verklaart ook waarom het beginsel van geweldloosheid niet zonder meer en onverdeeld door alle medestanders van het Comité wordt aangehangen.

Een vast bestuur leek het Comité tot dusver niet te hebben. Bij zijn optreden naar buiten werd het Comité namelijk steeds door wisselende figuren vertegenwoordigd.

In een circulaire van 30 oktober 1964 wordt J. Reiding, Klikspaanweg 13 te Leiden als correspondentie-adres genoemd.

Hoewel het Comité begin 1963 een poging deed om - in navolging van het Engelse voorbeeld - in Nederland te komen tot de oprichting van een "Comité van 100", is dit plan tot dusver - voor zover bekend - niet gerealiseerd. Wel duidde het Comité zich reeds enkele malen aan als "Comité van 100 in oprichting".